

ВИСНОВКИ

Експертної комісії Міністерства освіти і науки України щодо проведення акредитаційної експертизи з підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

Згідно Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2000 року № 978 зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 1124 від 31.10.2011 р., № 801 від 15.08.2012 р., № 692 від 18.09.2013 р., № 507 від 27.05.2014 р., Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року № 16 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2002 року за № 81/6369; Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України № 1377 від 29.11.2011, та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187, та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.04.2017 № 686-А «Про проведення акредитаційної експертизи», комісія у складі:

голова комісії:

Кондрат Олександр Романович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри розробки та експлуатації нафтових і газових родовищ Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

член комісії:

Карпенко Олексій Миколайович – доктор геологічних наук, професор, завідувач кафедри геології нафти і газу Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Розглянула подану Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» акредитаційну справу та провела в період з 18 по 20 квітня 2017 року експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності цього вищого навчального закладу державним вимогам щодо можливості підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу».

Висновки зроблено на підставі відомостей, що отримані безпосередньо під час роботи в університеті на основі вивчення відповідних документів, що регламентують діяльність Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», навчально-методичної документації спеціальності, проведення співбесід із керівництвом і викладачами випускової кафедри видобування нафти, газу та конденсату у період з 18.04.2017 р. по 20.04.2017 р. включно.

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

- 1) Підтвердження достовірності інформації, поданої до Державної освітньої

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста та магістра (у тому числі іноземних громадян).

Національний технічний університет «Харківський політехнічний» інститут готує фахівців за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» з 2015 р. (ліцензований обсяг за освітнім ступенем магістр за денною формою навчання 80 осіб). Протягом 2015-2016 та 2016-2017 навчальних років здійснюється підготовка фахівців з даної спеціальності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» та Наказу Міністерства освіти і науки молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011 р. щодо Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, а також Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. щодо нової редакції Ліцензійних умов, які визначають загальні вимоги та мінімальні нормативи забезпечення навчальних закладів науково-педагогічними та педагогічними кадрами, матеріально-технічною, навчально-методичною та інформаційною базою. Виконання Університетом вказаних нормативних актів є підставою для прийняття рішення про акредитацію спеціальності та вищого навчального закладу.

Конкретні показники діяльності ВНЗ приводяться у формі таблиці 1.1 “Загальні показники розвитку” Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”, склад кафедр, що забезпечують підготовку студентів за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» наведений у таблиці 1.2.

Основними документами, які забезпечують умови діяльності університету, є:

- Статут, прийнятий загальними зборами трудового колективу від 04.11.2005 р. та зареєстрований МОН України 21.07.2006 р. № 28.
- Довідка про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України АА № 519653 від 24.02.2012 р., ідентифікаційний код 02071180.
- Висновки органів державного пожежно-технічного, санітарного нагляду, охорони праці про відповідальність наявних приміщень та матеріально-технічної бази встановленим нормам і правилам.

З 2011/2012 н.р. відповідно до Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти забезпечується надання електронних даних та відомостей про діяльність університету та його відокремлених підрозділів.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки магістрів зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»;

1) Підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо якісного складу кадрового забезпечення спеціальності 8.05040301 «Видобування нафти і газу», науково-методичного рівня та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри видобування нафти, газу та конденсату;

2) Виявлення повноти навчального та методичного забезпечення спеціальності, наявності навчальної документації та рівня забезпеченості літературними джерелами, використання комп'ютерних технологій;

3) Підтвердження відповідності нормативам Міністерства освіти і науки України щодо матеріально-технічного 5ЕАИМ

4) забезпечення спеціальності, яка акредитується.

У підсумку перевірки та оцінювання експертна комісія констатує таке.

При проведенні експертизи були перевірені оригінали таких матеріалів та документів:

1. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
2. Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).
3. Статут університету.
4. Діюча ліцензія на надання освітніх послуг.
5. Висновки органів державного пожежно-технічного, санітарного нагляду, охорони праці про відповідності наявних приміщень та матеріально-технічної бази встановленим нормам і правилам.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ВСТАНОВЛЕНО:

1. Загальна характеристика Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

На підставі розгляду оригіналів основних засновницьких документів, ліцензії та сертифікату про акредитацію, наданих матеріалів, спілкування з керівництвом і відповідальними особами Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», а також вивчення реального стану справ в університеті експертна комісія дійшла до висновків, що матеріали, подані університетом до Міністерства освіти і науки України разом із заявою про акредитацію спеціальності 8.05040301 «Видобування нафти і газу» за переліком, обсягом і повнотою та достовірністю в цілому відповідають вимогам МОН України щодо акредитації.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» – державний заклад IV рівня акредитації, який підпорядковується Міністерству освіти і науки України і здійснює освітню діяльність, пов'язану з підготовкою фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Таблиця 1.1 - Загальні показники розвитку
Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"

№№ п/п	Показник	Значення показника
1	2	3
1.	Рівень акредитації ВНЗ	IV
2.	Кількість ліцензованих спеціальностей	102
3.	Кількість спеціальностей, акредитованих за:	
	- 2 рівнем	45
	- 3 рівнем	95
	- 4 рівнем	90
4.	Контингент студентів на всіх курсах навчання	14334
	• на денній формі навчання;	11252
	• на інших формах навчання (заочна)	3082
5.	Кількість факультетів (відділень)	21
6.	Кількість кафедр (предметних комісій)	95
7.	Кількість співробітників (всього)	4334
	• в т.ч. педагогічних	1500
8.	Серед них:	
	- докторів наук, професорів, осіб/%	197 (13,13%)
	- кандидатів наук, доцентів, осіб/%	791 (52,73%)
9.	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м.	314283/102609
10.	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.)	286539,25
11.	Кількість посадкових місць в читальних залах	542
12.	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів	6054
	- у тому числі з виходом в Інтернет	5821

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Університет заснований у 1885 р. Назва його неодноразово змінювалась: у 1885 р. – “Практичний технологічний інститут”; у 1898 р. – “Харківський технологічний інститут”; у 1929 р. – “Харківський політехнічний інститут”; у 1994 р. – “Харківський державний політехнічний університет”.

11 вересня 2000 р. Указом Президента України № 1059/2000, урахувавши загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності та вагомий внесок в розвиток національної вищої освіти і науки, “Харківський державний політехнічний університет” наданий статус національного з найменуванням Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” (НТУ “ХПІ”).

Його історія стала невід’ємною частиною науково-технічної, інтелектуальної та культурної історії країни. З університетом пов’язані імена всесвітньо відомих учених - лауреата Нобелівської премії Л.Д. Ландау, академіків Н.Н. Бекетова, П.П. Буднікова, А.К. Вальтера, А.М. Ляпунова, Г.Ф. Проскури, В.І. Атрощенко, А.С. Бережного, А.М. Підгорного, почесних докторів Д.І. Менделєєва і М.Є. Жуковського, засновника Харківської політехніки професора В.Л. Кирпичова та інших.

НТУ “ХПІ” став засновником шести самостійних вищих навчальних закладів, серед яких Харківський авіаційний і інженерно-будівельний інститути (1930р.), Ворошиловградський машинобудівний інститут (1960р.), Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування (1968р.), Сумський фізико-технологічний інститут (1990 р.), Кременчуцький державний політехнічний інститут (1997 р.).

У складі Університету 95 кафедр, які об’єднані в 21 факультет, Харківський комп’ютерно-технологічний коледж, Полтавський політехнічний коледж, науково-технічна бібліотека понад 1,5 млн. томів, Міжгалузевий інститут післядипломної освіти, центр заочного навчання, центр дистанційної освіти та до університетської підготовки, науково-дослідна частина, центр нових інформаційних технологій, крім того 2 науково-дослідних інститути: інститут “Іоносфера”, науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут “Молнія”, експериментальна база яких разом з експериментальною базою науково-дослідного комплексу з вивчення газодинамічних та теплофізичних процесів у турбомашинах рішенням Кабінету Міністрів України у 2006 р. віднесені до таких, що мають статус “Національне надбання держави”, діє єдиний в структурі Міністерства освіти і науки державний метрологічний еталон.

В НТУ “ХПІ” плідно працюють визнані в світі 40 наукових шкіл. За останні 4 роки вчені удостоєні 4-х державних премій України в галузі науки і техніки; отримано 2 премії Президента України, 3 премії Кабінету Міністрів України для молодих вчених та 1 премія НАН України. Фахове видання “Вісник НТУ “ХПІ”” входить до міжнародної бази даних “Ulrich’s Periodical Directory”. В 2013 році університет увійшов до світового рейтингу QS world University Rankings-2013.

Основні пріоритетні наукові напрями університету наступні:

математичне моделювання, методи комп’ютерної математики; механіка деформованого твердого тіла; нанофізика і нанотехнології; керамічні, композиційні, монокристалічні і плівкові матеріали різного функціонального призначення; одержання, перетворення, використання та утилізація теплової енергії,

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Таблиця 1.2 – Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, що працюють на спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

№ № п/п	Назва кафедри (предметної комісії)	Професорсько-викладацький склад	З них працюють						
			На постійній основі				Сумісники		
			Разом,	У тому числі			У тому числі		
				Доктори наук, професори,	Канд. Наук, доценти,	Без наукових ступенів і вчених звань,	Разом,	Доктори наук, професори,	Канд. Наук, доценти
		Осіб %	Осіб %	Осіб %	Осіб %	Осіб %	Осіб %	Осіб %	Осіб %
1	Видобування нафти, газу та конденсату (виpusкова)	9/69,2	5/38,5	2/15,4	3/23,1	-	4/30,8	1/7,7	3/23,1
2	Організація виробництва і управління персоналом	1/7,7	1/7,7	-	1/7,7	-	-	-	-
3	Інформатики та інтелектуальної власності	1/7,7	1/7,7	-	1/7,7	-	-	-	-
4	Охорони праці та навколишнього середовища	2/15,4	2/15,4	1/7,7	1/7,7	-	-	-	-
	Разом	13/100	9/69,3	3/23,1	6/46,2	/	4/30,8	1/7,7	3/23,1

Висновок: подані до Міністерства освіти і науки України Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» необхідні установчі документи, діючі ліцензії, сертифікати, які забезпечують умови діяльності Університету, інформація про загальні показники розвитку Університету є достовірним і підтверджують можливість підготовки фахівців освітнього ступеня магістр за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Копії документів, що засвідчують юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності, відповідають оригіналам.

електромеханічне перетворення та передача енергії; електрофізика; нові високо-ефективні хімічні та біохімічні технології і матеріали; моделювання розвитку економічних і технологічних процесів; інформаційні та комунікаційні технології; енергетика та енергоефективність; нові речовини і матеріали.

Чисельність науково-педагогічних працівників станом на 01.10.2016 р. складає за штатним розписом 1500 осіб, в тому числі: 37 заслужених діячів науки і техніки та заслужених працівників вищої школи та освіти України, 32 лауреата державної Премії, 3 академіка НАН України, 2 член-кореспондента НАН України, 1 член-кореспондент НАПН України, 27 академіків галузевих академій наук. В навчальному процесі беруть участь 197 докторів наук, професора, 791 кандидатів наук, доцентів. Серед штатних науково-педагогічних працівників 66% мають науковий ступінь і вчене звання. Середній вік науково-педагогічних працівників на протязі 4-х років залишається на рівні 49,1 років. В науково-дослідних інститутах та лабораторіях науково-дослідної частини університету працюють 241 штатних наукових та 112 інженерно-технічних працівників, серед яких 17 докторів та 97 кандидатів наук, 8 лауреатів Державних премій України в галузі науки і техніки.

За високий науковий потенціал, результативність досліджень та відповідність затвердженим критеріям Постановою Кабінету Міністрів України № 76 від 3 лютого 2010 року університету надано статус самоврядного дослідницького національного університету.

Спільною Постановою Міносвіти і НАН України на базі НТУ “ХП” створено Північно-Східний регіональний центр науково-комп’ютерної мережі України (URAN). Це забезпечує плідну діяльність потужної інформаційної системи університету, до складу якої входить найкрупніший серед вузів країни потужний вузол системи “Інтернет”, на базі якого створено міську науково-освітню об’єднуючу мережу 20 установ освіти та науки м. Харкова.

Університет має зв’язки з 138 закордонними партнерами із 38 країн світу. Діє 128 прямих договорів з закордонними вищими навчальними закладами та організаціями. У 2015/2016 навчальному році університет працював над 48 міжнародними проектами, 36 з яких є освітніми, а 12 – науково-дослідницькими проектами.

Керівництво Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» здійснює Сокол Євген Іванович – доктор технічних наук, професор, член кореспондент Національної академії наук України.

Діяльність НТУ “ХП” відповідає вимогам Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Положенню “Про організацію навчального процесу у ВНЗ” і здійснюється відповідно до ліцензії АЕ № 636487, виданої на підставі рішення ДАК від 31.03.2015 року протокол № 15 (наказ МОН України від 14.04.2015 року, № 553л). Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії від 29.03.2013 року, протокол № 102, наказ МОН України від 05.04.2013 року, № 927л (сертифікат РД-IV № 2158945, дата видачі 12.08.2013 року, термін дії до 01.07.2023 року) Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” акредитований за IV рівнем акредитації та має право підготовки

2. Формування контингенту студентів спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Аналіз наданих документів свідчить про те, що прийом студентів за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» здійснюється у межах ліцензованого обсягу на підготовку фахівців за рахунок державного замовлення, коштів фізичних та юридичних осіб у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Умов прийому до вищих навчальних закладів України (наказ МОН України № 169 від 25.03.2005 р.), Правил прийому до Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», наказів ректора та інших нормативних документів.

Згідно з ліцензією на підготовку фахівців освітнього ступеня магістр прийом абітурієнтів за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» встановлено в обсязі 80 осіб (денна форма навчання). Показники формування контингенту студентів спеціальності представлені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Показники формування контингенту студентів зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ п/п	Показник	Роки	
		2015 рік	2016 рік
1	2	3	4
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна/заочна форма)	80/0	80/0
	Прийнято на навчання, всього (осіб)	30	23
	• денна форма	30	20
	в т.ч. за держзамовленням:	5	4
	• заочна форма		
	в т.ч. за держзамовленням		
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою		
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію		
2	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку		
	Подано заяв за формами навчання денна;	30	23
	• інші форми навчання (вказати, за якою формою)	30	23
3.	Конкурс абітурієнтів на місця державного	5	5
	• очна форма		
	• інші форми навчання (вказати, за якою формою)		
4.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на		
	• денну форму		
	• інші форми навчання (вказати, за якою формою)		
5.			

На підставі аналізу якісних та кількісних показників прийому студентів, можна констатувати, що набір студентів у продовж 2015-2016 рр. і 2016-2017 рр. є стабільним. Конкурс у 2015 році та в 2016 році на одне бюджетне місце за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» в НТУ «ХПІ» склав 5 осіб.

Якість роботи кафедри видобування нафти, газу та конденсату при проведенні освітньої діяльності визначається динамікою зміни контингенту студентів. Аналіз динаміки контингенту студентів за 2015-2016 рр. (табл. 2.2) дозволив визначити, що за освітнім ступенем магістр спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» було відраховано 5 студентів у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ, 3 студенти за не виконання навчального плану.

Таблиця 2.2 – Динаміка змін контингенту студентів по денній формі навчання за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ п/п	Назва показника Курс	Роки			
		2015 рік курси		2016 рік курси	
		5	6	5	6
1	2	3	4	5	6
1.	Всього студентів на спеціальності	30	-	23	22
	- денна форма навчання	30	-	23	22
2.	- заочна форма навчання				
	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року	1107	949	1474	993
	- денна форма навчання	892	734	1149	758
	- заочна форма навчання	215	215	325	235
3.	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	5			3
	в т.ч. – за невиконання навчального плану				3
	- за грубі порушення дисципліни				
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	5			
4.	- інші причини				
	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього)				
	в т.ч. – переведених із інших ВНЗ				
	- поновлених на навчання				

Формування контингенту студентів спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» відбувається, в першу чергу, за рахунок випускників кафедри видобування нафти, газу та конденсату НТУ «ХПІ» напряму підготовки 6.050304 «Нафтогазова справа» освітнього ступеня бакалавр. Крім того, важливим джерелом формування контингенту студентів є випускники, що здобули вищу освіту за освітнім ступенем «бакалавр», «спеціаліст» і «магістр».

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Піклуючись про майбутній контингент студентів, що в перспективі мають навчатися за освітнім ступенем магістр, на кафедрі видобування нафти, газу та конденсату щорічно складаються плани заходів (співбесід, днів відкритих дверей, презентацій підприємств, ярмарок вакансій тощо). Профорієнтаційна робота кафедри проводиться в тісній співпраці з навчальним закладами, які входять до навчального комплексу НТУ «ХП», а також з підготовчими курсами та елітарними школами НТУ «ХП».

Організаційні заходи роботи з абітурієнтами складаються з регулярного їх інформування про спеціальність, особливості навчального процесу, про кадровий потенціал, матеріально-технічну базу та науково-технічні досягнення кафедри, про місця майбутньої діяльності фахівців з видобування нафти, газу та конденсату, про кращих випускників, їх кар'єрні успіхи. Ці відомості також доводяться шляхом публікацій та виступів професорів і доцентів кафедри у всеукраїнських та місцевих засобах масової інформації, надсиланнями до шкіл інформаційних листів щодо профорієнтаційних заходів НТУ «ХП» та кафедри.

НТУ «ХП» має Internet-сайт за адресою <http://www.kpi.kharkov.ua>, де є сторінки центральної приймальної комісії, кафедри видобування нафти, газу та конденсату з розміщеною інформацією про спеціальність та умови прийому. Кафедра також має власний сайт, де є вичерпна інформація про кафедру, новини наукової діяльності, вагомі успіхи студентів і випускників.

Одним із вагоміших аргументів щодо формування контингенту студентів на навчання за спеціальністю є реальна потреба країни у кваліфікованих кадрах та реальна спроможність працевлаштування випускників.

Харківський регіон має науково-дослідні організації, підприємства та фірми з дослідження, проектування, розробки, експлуатації, технічного обслуговування в нафтогазовій галузі. В першу чергу до таких організацій належать проектний інститут транспорту газу, УкрНДІгаз, управління магістральних газопроводів «Харківтрансгаз», ГПУ «Шебелинкагазвидобування», ДП «Лікво», ТОВ «Карпатигаз», «Укрбургаз», «Турбогаз», «Харківгаз».

На цей час контингент студентів спеціальності сформований з різних областей України: Харківської, Луганської, Донецької, Сумської, Полтавської, півострова Крим, та з країн Близького Сходу і держав СНД: Ангола, Судан, Сирія, Іран, Ірак, Ліван, Конго, Єгипет, Гвінея, Туніс, Йемен, Йорданія, Камерун, Нігерія, Туркменістан, Азейбарджан, Узбекистан, Росія та інші. Результатом роботи кафедри видобування нафти газу та конденсату за роки існування є випуск дипломованих бакалаврів – 322 особи, дипломованих спеціалістів -127 осіб. Всі випускники працевлаштовані та працюють за фахом.

Створення комфортних умов навчання (облаштовані аудиторії, кабінети й лабораторії, гуртожиток, спортивний комплекс, профілакторій бази відпочинку та культури тощо), інформаційна (бібліотеки, читальні зали, доступний Інтернет), методична забезпеченість навчання, ретельний відбір викладачів та постійне підвищення їх кваліфікації, діюча культурно-виховна програма, постійний розвиток матеріально-технічної бази кафедри та університету – усе це сприяє стабільності кількісного складу контингенту студентів та підвищенню його якості.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Висновок: експертна комісія встановила, що у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» набір студентів зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюються відповідно до ліцензійного обсягу, чинного законодавства як на рівні факультету, так і на рівні випускової кафедри видобування нафти, газу та конденсату. Професійна орієнтація за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» представляє собою ефективну комплексну систему форм і методів забезпечення контингенту студентів.

3. Зміст підготовки фахівців спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Підготовка фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» з урахуванням інших директивно-нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Згідно з освітньо-професійною програмою підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» розроблено навчальний план, який затверджено та погоджено в установленому порядку.

Комісія проаналізувала навчальний план підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», затверджений ректором університету 2 липня 2015 року. За результатами аналізу встановлено відповідність навчального плану таким нормативним документам:

- Положенню про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженому наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 161 (форми навчання, організації навчання та види навчальних занять і контрольних заходів, навчальний час студента);
- Постанові Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (шифр, назва галузі знань та спеціальності);

Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» (нормативний термін та нормативна частина змісту навчання, рекомендований перелік навчальних дисциплін та блоки змістовних модулів, що входять до них, розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчального часу за циклами підготовки, рекомендованими навчальними дисциплінами та практиками, вимоги до системи освіти й професійної підготовки фахівця, нормативна форма державної атестації);

- Методичним рекомендаціям щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах, надісланим листом МОН України № 1/9-119 від 26 лютого 2010 року (встановлення кредитів ЄКТС, планування навчального навантаження студента, максимальна кількість аудиторних годин для студентів освітнього ступеня «магістр»);

Навчальний план передбачає перелік нормативних, вибіркових дисциплін, види аудиторних занять та форми підсумкового контролю. Навчальний план складений за типовою формою із дотриманням співвідношення навчального часу між циклами підготовки та підписаний ректором університету. Під час перевірки встановлена відповідність навчального плану затвердженим стандартом вищої освіти ступеня «магістр».

Експертна комісія зазначає, що баланс за графіком навчального процесу відповідає нормативним вимогам, а навантаження студентів є рівномірним за семестрами.

З метою виконання Закону України «Про вищу освіту» та узгодження із переліком спеціальностей вищої освіти 2015 року на кафедрі видобування нафти, газу та конденсату розроблено освітньо-професійну програму та новий навчальний план, відповідно до якого спеціальність 8.05030401 «Видобування нафти і газу» трансформувалася у спеціальність 185 «Нафтогазова інженерія та технології».

Характеристика змісту освіти, місця у структурно-логічній схемі підготовки та вимог до знань і умінь з кожної дисципліни відображені у робочій програмі навчальних дисциплін. Робочі програми навчальних дисциплін розглянуто на засіданнях випускової кафедри і затверджені проректором з науково-педагогічної роботи університету. Для кожної дисципліни розроблені навчально-методичні комплекси, які розміщені на сайті університету та є у вільному доступі. Навчально-методичне забезпечення всіх дисциплін з підготовки фахівців освітнього ступеня магістр охоплює: робочі програми навчальних дисциплін, програми практики, конспекти лекцій, методичні матеріали до семінарських і практичних занять, комплекти тестів для модульного і підсумкового контролю, методичні матеріали для забезпечення самостійної роботи студентів, методичні матеріали для підготовки випускної кваліфікаційної роботи.

Навчальний процес з підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» організовано на належному рівні. Графік навчального процесу на навчальний рік і розклад занять на семестр складається та виконується. Зміст графіка навчального процесу відповідає навчальному плану.

Висновок: підготовка фахівців освітнього ступеня магістр за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний університет» відбувається відповідно до діючого законодавства України і відповідає державним вимогам. Перевірка навчального плану показала, що у навчальному процесі забезпечується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін. Робочі програми навчальних дисциплін розроблені з дотриманням чинних вимог.

4. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які беруть участь у підготовці фахівців освітнього ступеня магістр за спеціальністю

8.05030401 «Видобування нафти і газу».

Експерта комісія перевірила відомості про науково-педагогічний персонал щодо кадрового забезпечення навчально-виховного процесу зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» за наказами про їх зарахування на посади, особовими справами, трудовими книжками та результатами науково-педагогічної діяльності.

Аналіз педагогічного складу кафедр НТУ «ХПІ» та випускової кафедри видобування нафти, газу та конденсату, які забезпечують підготовку фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» свідчить, що усі викладачі (100%) мають відповідну науково-педагогічну спеціальність згідно з профілем викладаємих дисциплін.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин професійної та загальної підготовки дисциплін навчального плану спеціальності складає 100 %.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин загальної, професійної та практичної підготовки дисциплін навчального плану спеціальності складає 100%, у тому числі на постійній основі складає 71,4 %; з них докторів наук, професорів 56 %.

Організацію навчального процесу підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» доручено проводити випусковій кафедрі видобування нафти, газу та конденсату. Кафедра заснована у 2010 році і головна мета роботи кафедри підготовка фахівців для науково-дослідних, проектних інститутів, промислових підприємств і організацій, пов'язаних з видобутком нафти, газу і конденсату.

За рахунок зв'язків з нафтогазовидобувними підприємствами та організаціями НАК «Нафтогаз України», кафедра має можливість організувати практичну підготовку студентів в реальних умовах, а також проводити розробку актуальних дипломних проектів.

Навчальний процес і наукові дослідження на випусковій кафедрі «Видобування нафти, газу та конденсату» ведуть 22 викладача: в тому числі 3 д.т.н., 7 к.т.н. Середній вік викладачів 47 років.

Кафедру видобування нафти, газу та конденсату очолює д.т.н., професор, старший науковий співробітник, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Фик Ілля Михайлович, який в 1971 закінчив Івано-Франківський інститут нафти і газу, має повну вищу освіту зі спеціальності «Геофізичні методи пошуків та розвитку родовищ корисних копалин», кваліфікація гірничий інженер-геофізик, на здобуття наукового ступеня д.т.н. захистив дисертацію на тему «Геолого-промислові основи підвищення вуглеводовилучення з газоконденсатних родовищ» зі спеціальності 05.15.11 - Розробка нафтових та газових родовищ. У Фика Іллі Михайловича опубліковано 260 публікацій, у тому числі 4 монографії, отримано 69 патентів.

Усі викладачі (100%) кафедри видобування нафти, газу та конденсату, які забезпечують підготовку фахівців мають науковий ступень, науковий і виробничий досвід з профілю підготовки фахівців зі спеціальності 8.05030401 «Видобування

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

нафти і газу». Базова освіта, публікації викладачів відповідають профілю дисциплін, що ними викладаються.

Підвищення якості та ефективності підготовки фахівців залежить від якості підготовки науково-педагогічних працівників, враховуючи це першочерговими завданнями підвищення кваліфікації викладачів кафедри є:

- організація обміну досвідом на методичних, наукових семінарах, що проводяться в споріднених навчальних та наукових закладах;

- підвищення педагогічної кваліфікації викладачів по системі обміну викладачами і стажування в споріднених навчальних закладах та в науково-дослідних інститутах.

Система підбору викладачів включає їх атестацію і укладання контрактів, трудових договорів на основі конкурсного відбору. За конкурсом ураховуються наявність наукових ступенів і вчених звань, показники стажу навчальної роботи, рівня навчального навантаження, підготовки навчально-методичних видань, а також рівень науково-методичних досягнень та ін.

Якісну характеристику науково-педагогічного складу викладачів НТУ «ХП», зайнятих у підготовці фахівців зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» складає кількість і якість наукових і навчально-методичних праць, підготовлених для застосування в навчальному процесі. Так, за останні 5 років професорським-викладацьким складом кафедри було опубліковано 37 навчально-методичних посібників та методичних вказівок серед них підручника (4), навчальний посібник з грифом МОН (1), монографій (3).

Протягом п'яти років увесь професорсько-викладацький склад кафедри видобування нафти, газу та конденсату, згідно з планом охоплений різними формами підвищення кваліфікації: стажування на профільних підприємствах, науково-дослідних інститутах.

Комісія зазначає, що система підготовки та добору кадрів і призначення їх на роботу в університеті здійснювалася відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Наказу Міністерства освіти і науки України № 744 від 24.12.2002 р. «Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього та четвертого рівнів акредитації». Викладацький склад кафедр, що беруть участь у підготовці фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», використовується відповідно отриманій освіті, науковим ступеням і вченим званням, практичному досвіду.

Відповідність науково-педагогічної спеціальності викладача визначається його спеціальністю за дипломом про вищу освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням або проходженням науково-педагогічного стажування чи підвищення кваліфікації з відповідної дисципліни, тривалістю не менше шести місяців та наявністю трьох одноосібних публікацій.

Комісія встановила, що науково-педагогічна спеціальність викладачів відповідає профілю дисциплін, що ними викладаються Науково-педагогічний склад, що

забезпечує підготовку магістрів з видобування нафти і газу, має високий науковий рівень, про що свідчить кількість і тематика наукових публікацій.

Таким чином, кафедра видобування нафти, газу та конденсату НТУ «ХП» має достатні можливості для підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу».

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Експертна комісія констатує, що:

- підготовка фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» в цілому відповідає типу й статусу вищого навчального закладу;
- науково-педагогічний персонал, який здійснює навчально-виховний процес, має достатній методичний, науковий та практичний потенціал для підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»;
- наявність спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» є доцільною.

Висновок: експертна комісія констатує, що науково-педагогічний склад кафедри видобування нафти, газу та конденсату та інших кафедр у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», які забезпечують викладання дисциплін навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» відповідає державним вимогам, установленим Міністерством освіти і науки України.

5. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Експертна комісія перевірила оригінали документів, які засвідчують права на володіння навчальними приміщеннями у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». Результати перевірки комісії свідчать, що матеріально-технічна база НТУ «ХПІ» відповідає встановленим вимогам і є достатньою для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб професорсько-викладацького складу та студентів. Матеріально-технічна база забезпечує виконання головних завдань щодо підготовки фахівців з вищої освіти та відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 лютого 1996 року № 200.

Детальна інформація про матеріально-технічне забезпечення навчального процесу зі спеціальності, що акредитується (об'єкти соціально-побутової сфери університету, службові приміщення університету, приміщення для науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу, склад науково-дослідних лабораторій, площу та наявність місць в аудиторіях для навчальних занять студентів, кількість та загальну площу навчальних приміщень, наявність та структуру парку ПЕОМ, науково-дослідної лабораторії та напрямки розвитку матеріально-технічної бази) наведено в матеріалах акредитаційної справи та відповідає дійсності. На балансі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» є 6 навчально-лабораторних корпусів загальною площею 314283 м², із них навчальна складає 102609 м².

Аудиторний фонд навчальних корпусів використовується на 100 % і забезпечує проведення занять в 2 зміни. Лабораторії та кабінети обладнані сучасною комп'ютерною технікою. У 2012 р. введено в дію новий чотирьохповерховий корпус сучасної бібліотеки.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Комісією встановлено, що всі будівлі та споруди відповідають паспортним даним та санітарно-технічним нормам.

Для набуття та закріплення теоретичних знань і практичних навичок студентів проводяться лекційні, практичні і лабораторні заняття, під час використання яких застосовується сучасне мультимедійне та лабораторна обладнання. Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних, лабораторних занять, навчально-виховних заходів, достатня для здійснення освітньої діяльності в університеті, у тому числі – для підготовки фахівців освітнього ступеня магістр за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу». Приміщення кафедри видобування нафти, газу та конденсату мають загальну площу 493,4 м²: кабінет завідуючого кафедрою займає 13,2 м²; викладацька кімната – 18 м²; три приміщення лабораторій – 159,2 м²; дві навчальні аудиторії – 122 м²; учбово-допоміжного персоналу – 17,0 м²; комп'ютерний клас – 60 м²; стендовий клас – 104 м².

Загальна кількість посадочних місць в навчальних приміщеннях кафедри складає: лекційна аудиторія на 90 одиниць, спеціалізовані навчальні аудиторії на 18 та 20 посадочних місць, комп'ютерний клас – на 10 робочих місць, три навчальних лабораторії з загальним числом 50 робочих місць. Взагалі в навчальному процесі використовується 91% загальної площі кафедри. Кафедра не орендує приміщень в інших організаціях і не надає своїх площ в оренду.

Лекційні аудиторії оснащені мультимедійним обладнанням, що дозволяє викладати матеріал на сучасному науково-методичному рівні. Студенти також мають можливість працювати в загально-університетському комп'ютерному центрі. Спільною постановою МОН і НАН України на базі НТУ «ХП» створено Північно-Східний регіональний центр науково-комп'ютерної мережі України. Це забезпечує плідну діяльність потужної інформаційної системи університету, до складу якої входить найкрупніший серед ВНЗ країни потужний вузол систем Internet, на базі якого створено міську науково-освітню об'єднану мережу – 20 установ освіти та науки м. Харкова.

Велика увага приділяється фізичній підготовці та спорту, цьому сприяє наявність сучасної спортивної бази, яка складається з 15 спортивних та тренажерних залів загальною площею 7344 м², 1 стадіону, 8 майданчиків для спортивних ігор, 6 кортів, стрілецького тиру, працюють спортивні секції з футболу, баскетболу, плавання, туризму, аеробіки, дзюдо, тенісу, водного поло, легкої та важкої атлетики та інші.

Забезпеченість студентів, які не є мешканцями м. Харкова, місцями у гуртожитках достатня (15) площею 106360,2 м² (6,2 м² на студента).

Усіх студентів університету безкоштовно обслуговують лікарі 20-ої обласної студентської лікарні. Крім того, на території студмістечка працює центр первинної медико-санітарної допомоги, у якому студенти проходять щорічно профілактичний медичний огляд, а також постійно працюють стоматологічний кабінет, маніпуляція, ведуть прийом лікарі-терапевти.

В університеті створено необхідні умови для відпочинку й зростання культурного рівня студентів. При студентському палаці працюють різноманітні гуртки, відео-зал, регулярно проводяться огляди-конкурси художньої самодіяльності, зустрічі команд КВК, тематичні вечори.

Комісія констатує, що стан матеріально-технічної бази кафедри видобування нафти, газу та конденсату відповідає вимогам підготовки фахівців за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу». Викладачі та співробітники кафедри мають у розпорядженні персональні комп'ютери, принтери, копіювальні апарати. Під час проведення занять використовують мультимедійне обладнання. Всі обладнання аудиторії активно використовується для виконання розрахункових, курсових та дипломних проектів.

Висновок: експертна комісія вважає, що у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» створена необхідна матеріально-технічна база для ефективної організації освітнього процесу, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам, дають змогу у необхідному обсязі забезпечувати якісну підготовку фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу».

6. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Комісією проведена перевірка навчально-методичного забезпечення дисциплін спеціальності, що акредитується за освітнім ступенем магістр. Перевірка показала, що організація навчального процесу та його науково-методичне забезпечення у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» та на кафедрі, яка здійснює підготовку фахівців спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України; умов, визначених ліцензійними та акредитаційними вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та іншими чинними нормативно-правовими актами.

Для навчально-методичного забезпечення навчального процесу підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» кафедра видобування нафти, газу та конденсату має у своєму розпорядженні наступні документи: освітньо-професійна програма, навчальний план, робочий навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, підручники і навчальні посібники, програма практики, програма державних іспитів, методичні вказівки і тематика курсових робіт, проектів з дисциплін, де передбачено їх виконання, методичні вказівки і тематика дипломних проектів, методична документація для організації самостійної роботи студентів з дисциплін навчального плану, пакети комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін (ККР) для перевірки рівня знань студентів з загальної та професійної підготовки. Наявність цієї документації створює основу для якісної підготовки фахівців.

Експертна комісія зазначає, що зміст робочих програм навчальних дисциплін, що розроблені на кафедрі, за змістом відповідають освітньо-професійній програмі та містять виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми та засоби поточного і підсумкового контролю відповідно до змісту і форм навчання, визначених в діючому навчальному плані.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Програми навчальних дисциплін навчального плану містять зміст дисципліни, вимоги до знань і умінь, що мають бути сформовані у результаті вивчення дисципліни, систему контролю якості навчання студента, розподіл планового навчального часу за розділами, темами та видами навчальних занять, основну і допоміжну літературу, що використовується під час вивчення матеріалу дисципліни, структурно-логічну схему вивчення дисципліни. Тематика курсових проектів та дипломного проектування пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця: технологічні процеси та устаткування видобутку, збирання, підготовки до транспортування, транспортування та збереження нафти і газу (на рівні підготовки магістра).

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу виконано навчально-методичною комісією кафедри з подальшим обговоренням і узгодженням на засіданні кафедри, розглянуті та схвалені вченою радою факультету технології органічних речовин. Структура робочих навчальних програм відповідає вимогам щодо їх розробки. Таким чином, аналіз програм навчальних дисциплін свідчить про відповідність змісту і мети підготовки освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» сучасним досягненням науки, технологіям і методам навчання.

Навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» здійснюється також за рахунок розробки конспектів лекцій в електронній версії.

Для активізації самостійної роботи студентам надається можливість користування у спеціалізованому класі комп'ютерною технікою з доступом до електронних варіантів методичних розробок через комп'ютерну мережу університету. Професорсько-викладацький колектив кафедри активно впроваджує прогресивні методи навчання: аналіз конкретних ситуацій, технологію модульного навчання, розробляє навчальні курси для дистанційного навчання.

Навчальний план підготовки фахівців освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» передбачає проведення переддипломної практики. Розроблена програма практики та чітко окреслені бази практики складають усі належні умови для швидкої адаптації студентів в умовах майбутньої роботи на виробництві, а також якісного виконання дипломного проекту. Студенти спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» проходять практику на підприємствах, науково-дослідних інститутах та організаціях різних форм власності. З базовими підприємствами, інститутами та організаціями випусковою кафедрою та НТУ «ХПІ» укладено договори про проходження студентами практичної підготовки. Державна атестація студентів спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» здійснюється у формі підготовки та захисту магістерського дипломного проекту. На кафедрі видобування нафти, газу та конденсату у 2016-2017 н.р. сформована державна екзаменаційна комісія, до складу якої залучаються висококваліфіковані фахівці з видобування нафти і газу. Склад і голова державної комісії затверджується ректором університету та є дійсним протягом року.

Важливою складовою навчально-методичного забезпечення є підготовка підручників, навчальних посібників і навчально-методичних комплексів дисциплін навчального плану, які підготовлені викладачами кафедри видобування нафти, газу та конденсату.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Висновок: експертна комісія визначає, що навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу підготовки фахівця освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» повністю відповідає державним вимогам і забезпечує належний професійний рівень підготовки студентів спеціальності, що акредитується.

7. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Експертна комісія перевірила рівень забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками, фаховими періодичними виданнями циклу дисциплін магістерського рівня за спеціальністю, що акредитується, які містяться у власній бібліотеці. Встановлено, що бібліотека НТУ «ХПІ» налічує понад 1416477 екземплярів навчальної (804971 екз.), наукової (495558 екз.), методичної та художньої (115948 екз.) літератури. В університеті працює 9 читальних залів на 697 посадкових місць та 4 філії у гуртожитках і на кафедрах. В університеті є власний видавничий центр, що займається випуском власних методичних матеріалів.

З 1999 року в НТУ «ХПІ» функціонує бібліотечний сайт (<http://library.kpi.kharkov.ua/>), який постійно удосконалюється та адаптується під потреби цільової аудиторії. Власні бази даних (БД) бібліотечного сайту містять: електронний каталог бібліотеки (146590 записів), електронний каталог «Рідкісні видання» (6500), фонд мережових віддалених ресурсів, БД навчальної літератури (1176 видань).

Важливим аспектом інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу є наявність періодичних видань відповідного фаху. У читальному залі бібліотеки наявні 14 найменувань фахових періодичних видань.

За останні 5 років професорсько-викладацьким складом кафедри видобування нафти, газу та конденсату було опубліковано 37 навчально-методичних посібника та методичних вказівок, зокрема серед них підручники: «Петрофізика нафтогазових колекторів та флюїдоупорів», «Розробка та експлуатація нафтових і газових родовищ», «Облаштування газових та нафтових свердловин при експлуатації. Частина 1. Колонні обв'язки», «Облаштування газових та нафтових свердловин при експлуатації. Частина 2. Фонтанні арматури»; монографії: «Можливості і шляхи енергетичного розвитку України», «Критерії до розвідки великих родовищ вуглеводнів у Нижньопермсько-Верхньокам'яновугільних відкладах Дніпровсько-Донецької западини», «Бітомонафтогазогеологічне районування, нафтові і газові родовища та підземні сховища газу України».

Перевірка інформації про забезпечення дисциплін навчального плану спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» підручниками і навчальними посібниками показала, що інформаційне забезпечення освітнього процесу за цією спеціальністю повністю відповідає акредитаційним вимогам. Це дозволяє здійснювати поглиблене вивчення навчальних дисциплін, використовувати навчальну літературу для виконання розрахункових, розрахунково-графічних, курсових, дипломних проектів, додаткову літературу для написання рефератів, підготовки до семінарських занять, підбирати літературу для наукової роботи та з метою самоосвіти.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Висновок: забезпеченість студентів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» підручниками, навчальними посібниками, читальних залів, фаховими періодичними виданнями, можливістю доступу викладачів і студентів до Інтернет відповідають акредитаційним вимогам підготовки фахівців за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» фахівців освітнього ступеня магістр.

8. Якість підготовки випускників зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Під час проведення акредитаційної експертизи встановлено, що діагностика успішності навчання у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» проводиться відповідно до вимог нормативної бази Міністерства освіти і науки України, а також згідно з Положенням «Про організацію навчального процесу Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Якість підготовки випускників зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» визначається на підставі аналізу виконання студентами комплексних контрольних робіт (ККР), аналізу виконання студентами комплексного іспиту зі спеціальності, зовнішньої експертизи курсових і дипломних проектів, результати останньої (перед акредитацією) екзаменаційної сесії, аналізу відгуків керівників підприємств, організацій і установ, де працюють випускники тощо.

На кафедрі видобування нафти, газу та конденсату для оцінювання знань студентів використовується «Положення про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг студентів», які розроблені НТУ «ХПІ» і затверджені Вченою радою, протокол № 3 від 02.03.2013 р.

Аналіз результатів освітньої діяльності, проведений за показниками успішності студентів під час екзаменаційної сесії, підтверджує належний рівень підготовки фахівців.

У цілому, показники успішності (середній бал, абсолютна успішність) та якість навчання студентів за означеною спеціальністю відповідають вимогам акредитації.

Якість підготовки фахівців освітнього ступеня магістр протягом 2015-2017 рр. знаходилася на достатньому рівні. На кафедрах, що беруть участь у підготовці фахівців зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», розроблені пакети комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін. Акредитаційний самоаналіз передбачав проведення комплексних контрольних робіт із циклу загальної підготовки («Організація виробництва і маркетинг») та професійної підготовки («Проектування експлуатації нафтових свердловин», «Проектування експлуатації газових і газоконденсатних свердловин», «Дослідження і підземний ремонт свердловин»).

Зміст та оформлення ККР відповідають таким вимогам: комплект ККР з кожної дисципліни налічує відповідну до кількості студентів кількість варіантів формалізованих завдань рівнозначної складності, на виконання яких необхідно до двох академічних годин; усі завдання ККР мають професійне спрямування, а їх вирішення вимагає від студентів застосування інтегрованих знань програмного матеріалу дисциплін; варіанти вміщують завдання різних рівнів складності.

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Таблиця 8.1 – Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Курс	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки					За результатами самоаналізу			За результатами експертної перевірки			Відхилення					
				осіб	%	"5"	осіб	%	"4"	осіб	%	"3"	осіб	%	"2"	%	Абсолютна успішність, %	Кількість успішних, %	Середній бал	Абсолютна успішність, %	Кількість успішних, %	Середній бал
Цикл загальної підготовки																						
Організація виробництва і маркетинг		0-61 ам, 0-61 б1м, 0-61 в1м	6 7 9	6 7 9	100 100 100	5 4 5	83 57 56	2 1 1	29 11 11	1 3 3	17 14 33	0 0 0	100 100 100	83 75 75	4,6 4,3 4,2	100 100 100	83 86 67	4,6 4,4 4,2	- - -	+11 -8 0	0 +0,1 0	
Цикл професійної підготовки																						
Проектування експлуатації газових і газоконденсатних свердловин		0-61 ам, 0-61 б1м, 0-61 в1м	6 7 9	6 7 9	100 100 100	5 5 6	83 71 67	0 0 2	- - 22	1 2 1	17 29 22	0 0 0	100 100 100	83 71 89	4,7 4,4 4,7	100 100 100	83 71 67	4,7 4,4 4,5	100 100 100	0 0 -22	0 0 -0,2	
Проектування експлуатації нафтових свердловин		0-61 ам, 0-61 б1м, 0-61 в1м	6 7 9	6 7 9	100 100 100	5 5 7	83 71 78	0 0 1	- - 11	1 2 1	17 29 11	0 0 0	100 100 100	83 72 89	4,5 4,4 4,7	100 100 100	83 71 89	4,6 4,4 4,6	100 100 100	0 -1 0	+0,1 0 -0,1	
Дослідження і підземний ремонт свердловин		0-61 ам, 0-61 б1м, 0-61 в1м	6 7 9	6 7 9	100 100 100	5 4 5	93 57 56	0 1 1	- 14 11	1 2 3	17 29 33	0 0 0	100 100 100	83 57 78	4,6 4,1 4,3	100 100 100	83 71 67	4,6 4,2 4,2	100 100 100	0 +14 -11	0 +0,1 -0,1	

Голова експертної комісії

О.Р. Кондрат

Член Експертної комісії

О.М. Карпенко

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Під час акредитаційної експертизи комісія здійснила перевірку рівня підготовки студентів за освітнім ступенем «магістр» з дисциплін циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки, результати виконання ККР під час самоаналізу та експертної перевірки наведено в таблиці 8.1.

Результати виконання комплексних контрольних робіт студентами спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», відповідність вимогам щодо акредитації. Розбіжності між результатами самоаналізу та контрольним заміром знань у присутності експертів під час проведення акредитаційної експертизи знаходяться у допустимих межах. Частка студентів, які взяли участь у контрольному зрізі, становить 100 %, що відповідає нормативним вимогам.

За результатами проведення комплексних контрольних робіт рівень підготовки фахівців за спеціальністю 8.05030401 «Видобування нафти і газу» становить: показники абсолютної успішності та якості знань із циклу загальної підготовки загальна успішність – 100 %, якість – 73%, із циклу професійної підготовки загальна успішність – 100 %, якість – 79 %.

Під час акредитаційної експертизи комісією було перевірено курсову роботу та курсовий проект студентів зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» за 2015-2016 н.р. та 2016-2017 н.р. Результати перевірки дозволили встановити, що курсові роботи відповідають вимогам освітньо-професійної програми спеціальності та на 100 % забезпечені навчально-методичною документацією.

Тематика магістерських робіт, що визначається кафедрою видобування нафти, газу та конденсату відображає найбільш актуальні проблеми наукових досліджень у сфері видобування нафти і газу. Теми магістерських робіт відповідають змісту підготовки магістрів зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу».

Організаційно-методичне забезпечення у вигляді методичних рекомендацій з підготовки магістерських робіт відповідає за своїм змістом вимогам вищої школи.

Одним із показників якості підготовки студентів є результати їх участі у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та у підготовці статей. Студенти кафедри видобування нафти, газу та конденсату щорічно активно беруть участь в студентських науково-практичних конференціях та готують фахові статті як з викладачами кафедри, так і одноосібно.

Висновок: експертна комісія відмічає, що зміст відповідного розділу звіту про самоаналіз відповідає реальному стану справ щодо якості підготовки та використання випускників зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу». У цілому якісні показники підготовки фахівців спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» освітнього ступеня «магістр» у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» відповідають державним вимогам Міністерства освіти і науки України.

9. Висновки та пропозиції експертної комісії

На підставі проведеної експертизи Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» експертна комісія дійшла загального висновку про те, що в університеті показники кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, наукового, інформаційного забезпечення навчального

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

процесу, соціальна інфраструктура, фінансово-майнові гарантії відповідають державним вимогам щодо акредитації спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу» освітнього ступеня магістр і забезпечують державну гарантію якості вищої освіти:

- навчальні приміщення Університету та випускової кафедри з заявленої спеціальності оснащені сучасними технічними засобами навчання; у навчальному процесі використовується сучасні інформаційні технології та персональні комп'ютери; кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів відповідає вимогам;
- бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» має нормативну забезпеченість студентів підручниками та навчальними посібниками, а також фаховими періодичними виданнями;
- навчальні плани, освітньо-професійна програма та освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки фахівців заявленої спеціальності відповідає акредитаційним вимогам щодо підготовки освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу», навчально-методичне забезпечення для дисциплін навчального плану існує у достатньому обсязі;
- професійно-викладацький склад у цілому має відповідну базову освіту та науковий потенціал; показники успішності та якості виконання ККР у цілому відповідають критеріям і вимогам щодо якісної підготовки магістрів спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу»;
- наукові дослідження ведуться у сфері, яка співпадає з профілем означеної спеціальності.

За результатами попередньої експертизи Міністерстві освіти і науки України поданих матеріалів акредитаційної справи було вказано наступне зауваження:

1. У зв'язку з введенням в дію Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 Технологічні вимоги представлені у зведеній Порівняльній таблиці дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Експертна комісія вважає за необхідне висловити також зауваження, які мають рекомендаційний характер і не впливають на рішення про акредитацію, але дають можливість поліпшити якість підготовки фахівців:

- продовжити роботу щодо підготовки викладачами кафедри видобування нафти, газу та конденсату електронних версій методичного забезпечення дисциплін навчального плану спеціальності для більш широкого впровадження сучасних методів навчання;
- активізувати роботу з залучення студентів до наукової роботи;
- більш активно займатися науковими дослідженнями, результатом яких має бути захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора технічних наук;

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

- необхідне подальше оновлення комп'ютерної техніки і програмного забезпечення кафедри видобування нафти, газу та конденсату для забезпечення навчального процесу: лабораторних занять, практичних робіт, лекцій;
- необхідно підвищити пропускну спроможність каналів доступу до глобальної мережі Internet;
- продовжити роботу по оновленню сучасним спеціалізованим обладнанням аудиторій та лабораторій.
- продовжувати діяльність щодо підтримки міжнародних освітянських і наукових зв'язків за профілем спеціальності 8.05030401 «Видобування нафти і газу».

Висновок:

На підставі поданих на акредитаційну експертизу матеріалів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія вважає за можливе акредитувати спеціальність 8.05030401 «Видобування нафти і газу» за освітнім ступенем магістр з ліцензованим обсягом набору на денну форму навчання – 80 (вісімдесят) осіб.

Голова експертної комісії:

Доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри розробки та експлуатації
нафтових і газових родовищ Івано-Франківського
технічного університету
нафти і газу

О.Р. Кондрат

Член експертної комісії:

Доктор геологічних наук, професор,
завідувач кафедри геології нафти і газу Київського
національного університету імені Тараса Шевченка

О.М. Карпенко

«21» квітня 2017 р.

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»,
доктор технічних наук, професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри видобування нафти
та конденсату, доктор технічних наук,
професор

І.М. Фик

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Додаток 1

Порівняльна таблиця
дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-
технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення
освітньої діяльності у Національному технічному університеті
“Харківський політехнічний інститут”

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю)	+	+	
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	80/0	80/0	-
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	-	-
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	-	
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40 але не менш ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	не передбачено навчальним планом	

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	71,4	+21
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук, професорів прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40 але не менш ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	56 3 доктори технічних наук, професори на 80 осіб ліцензійного обсягу	+16
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
	доктор наук або професор	+	+	
	кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічне забезпечення				
3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	8,6	+6,2
3.2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	37	+7

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3.3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:	+	+	
3.3.1.	Бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
3.3.2.	Пунктів харчування	+	+	
3.3.3.	Актового чи концертного залу	+	+	
3.3.4.	Спортивного залу	+	+	
3.3.5.	Стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
3.3.6.	Медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
3.5.	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.2.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.3.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.4.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	Не менш як 5 найменувань	14	+9
5.2.	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або	+	+	

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
	спільне користування базами кількома закладами освіти)			
5.3.	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова) видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
5.4.	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	75	+15

Голова експертної комісії:

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри розробки та експлуатації нафтових і газових родовищ Івано-Франківського технічного університету нафти і газу

О.Р. Кондрат

Член експертної комісії:

Доктор геологічних наук, професор, завідувач кафедри геології нафти і газу Київського національного університету імені Тараса Шевченка

О.М. Карпенко

«21» квітня 2017 р.

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор технічних наук, професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри видобування нафти, газу та конденсату, доктор технічних наук, професор

І.М. Фик

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

Додаток 2

**Таблиця виконання державних вимог до акредитації напряму підготовки
8.05030401 «Видобування нафти і газу»**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників. %	100	100	0
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	90	0
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (на "5" і "4"), %	50	73	+23
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %			
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %			
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович

2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки "5" і "4"), %	50	79	+29
3.	Організація наукової роботи			
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2.	Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Голова експертної комісії:

Доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри розробки та експлуатації
нафтових і газових родовищ Івано-Франківського
технічного університету
нафти і газу

О.Р. Кондрат

Член експертної комісії:

Доктор геологічних наук, професор,
завідувач кафедри геології нафти і газу Київського
національного університету імені Тараса Шевченка

О.М. Карпенко

«21» квітня 2017 р.

З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»,
доктор технічних наук, професор

Є.І. Сокол

Завідувач кафедри видобування нафти,
газу та конденсату, доктор технічних наук, професор

І.М. Фик

Голова експертної комісії

Кондрат Олександр Романович